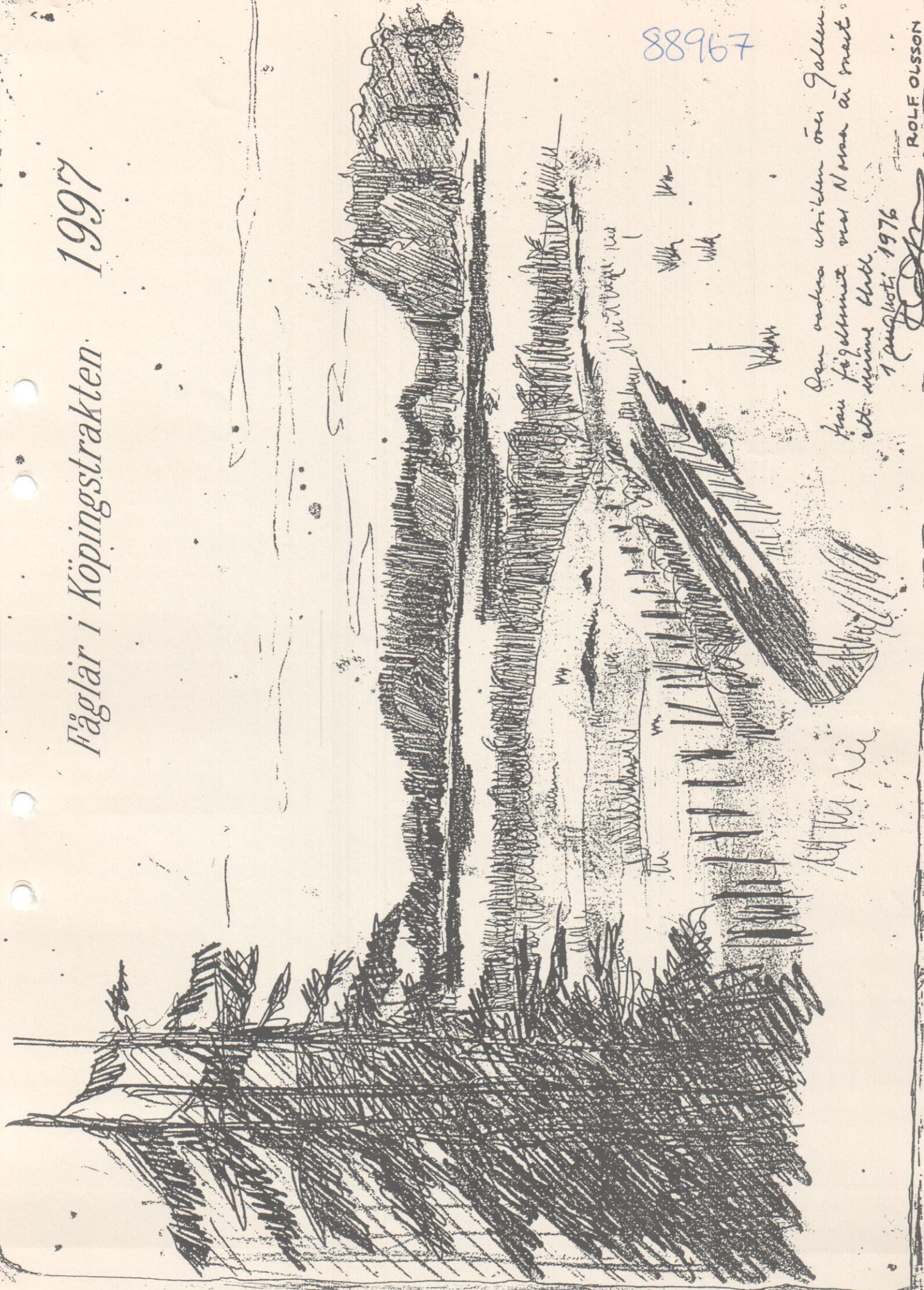

Fåglar i Köpingstrakten 1997

88967

Den undre utströmmen över Gallen.
Här fåglarmit över Nosa är snart
ett svinnare thth.

1 maj 1976

ROLF OLSSON

En fågelskådarens tillbakablick

Arne Eklöv

Det kan vara intressant och kanske också roande att göra jämförelser mellan de fågelskådarresurser, som stod till buds förr i tiden och de som dagens fågelintresserade ungdom i regel har tillgång till.

"Förr i tiden", det är för min del 1930- och 1940- talen. Det var en mycket liten del av Västmanland som mina ornitologiska utflykter omfattade: födelseorten Ullersätter och det närliggande Frövi, några kilometer från närkesgränsen.

Mitt fågelintresse väcktes tidigt, efter vad jag kan minnas redan i femårsåldern. Kring barndomshemmet med intilliggande skogsbacke fanns det mycket fåglar och därmed massor av upptäckter att göra. Men det fanns ingen i min omgivning som var fågelkunnig. Ingen fågelbok hade jag, än mindre någon kikare. Mina föräldrar och äldre syskon visste namnen på några av de vanligaste arterna, men i övrigt var okunnigheten stor. Jag minns att en besökare i hemmet påstod att blåmesen, som brukade besöka fågelbordet, var talgoxens hona!

Den kunskapen hade jag väl fått leva vidare med om det inte funnits tvivlare i omgivningen som stimulerade min nyfikenhet. Här måste fakta fram!

Fågelbok

Men vad göra utan fågelbok? I mitt hem fanns ingen, inte heller på folkskolebiblioteket. Och inte kände jag någon som kunde fåglar. Jo, men visst hade jag en fågelbok! Min far hade på en auktion kommit över Bonniers konversationslexikon i tiotalet band och jag upptäckte att i den kunde man slå upp och finna en kort beskrivning av olika fåglar. För de vanligaste arterna fanns en bild, visserligen endast i grådaskigt svartvitt, men ändå i någon mån användbar för identifiering.

Snart hade jag avslöjat omgivningens okunnighet i ornitologiska ting. En art, som ibland besökte fågelbordet, hade man kallat grönsiska men mina idoga encyklopediska forskningar visade snart att det var fråga om grönfinkar, inte så vanliga då som nu. Horderna av sparvar, som kringvärvde hus och trädgård, kallades omväxlande gråsparvar, gråtättingar eller mera föraktfullt gråbusar. Bilder och text i lexikonet avslöjade snart att det rörde sig om två arter, gråsparv och pilfink, båda lika vanliga tycktes det. Jag erinrar mig att jag hade svårt att övertyga min mor om att jag hade rätt, men mitt vetenskapliga nit segrade.

Nya kunskaper

Nu började en spännande tid. Vi såg ju många fåglar i omgivningen, men ingen visste namnen på dem. Men nu hade jag ju resurser! Snart hade Bonnier gett mig teoretisk inblick i all världens fågelsläkten och på det viset lärde jag mig också en hel del systematik och vetenskapliga namn på fåglar. Genom en kombination av smygande och krypande i terrängen, spanande och lyssnande och konsultation av Bonnier, kunde jag så småningom inpränta förekommande fåglars utseende, läten och sång i minnet, en efter en.

Många förblev länge inkognito. Jag erinrar mig vilket besvär järnsparven vållade mig. Längre hade jag grubblat över vad det var för gynnare, som ibland for upp i en grantopp och sjöng en stund, ganska rödhakelik till både utseende (för mitt obeväpnade öga) och sång tyckte jag. Jag trodde länge att det var en rödhake med avvikande sång. Det dröjde nog ett par år innan mysteriet klarades ut.

Järnsparv

En tidig morgon hade jag smygande tagit mig nära en sjungande järnsparv. Jag hade tur. När fågeln, sin vana trogen, plöstligt kastade sig ner från sin höga position, tog den mark nära mig och jag kunde i minnet notera detaljer i dräkten. En kamrat, som var bättre bemedlad än jag, hade skaffat sig ett par häften av Rudolf Söderbergs "Våra fåglar" (den tidens Lars Jonsson) och med hjälp av den var identifieringen snart klar. Men tvivel innfann sig. Utbredningen angavs för järnsparven som nordlig och västlig i Sverige och den betraktades i övrigt som en stor sällsynthet. Nåväl, mina efterforskningar visade att järnsparven var en tämligen vanlig fågel i mina skogar och att den påstådda sällsyntheten säkerligen till stor del berodde på att den var förbisedd.

Under mina allt vidare strövtåg och cykelturer hade jag ofta hört en trast, som flöjtade i fallande skala. Söderberg upplyste om att det var rödvingetrast. Men min biologilärare i Karolinska läroverket i Örebro sade: "Omöjligt - den finns inte söder om Hälsingland!" Men jag stod på mig med min empiriska kunskap och fick rätt. Rödvingens expansion söderut var tydligen då, i början av 1940-talet, i full gång och i hemtrakten var den rätt vanlig. Tråkigt med biologilärare som endast litar till sin bokliga lärdom!

Trädläarka

Trädläarkan! Vilken klang har inte det ordet för den som under ungdomsåren vande sig vid den som en lika pålitlig vårens budbärare som sångläarkan. Trädläarkan liksom bekräftade vad sångläarkan redan lovat om vårens ankomst. Det skedde ungefär en vecka efter sångläarkan. För trädläarkan har jag anteknat den 13 mars som tidigaste ankomstdag. Det var 1943. Det året kom sångläarkan den 5 mars.

Trädläarkan var vanlig en bit in på 1950-talet, i varje fall i slättbygdens randzon upp mot Bergslagen. Den var "torparens lilla lärka" sade Erik Rosenberg. Och han hade så rätt. I och med att de små jordbruken i skogslandet tynade bort tycks också trädläarkan med få undantag ha försvunnit.

Första kikaren

Finns det någon större dag i en ung fågelskådares liv än när den första kikaren dinglar i en snodd om halsen? För mig föreföll en sådan lyx länge som en ouppnåelig dröm. Men några somrars feriejobb och en påbörjad anställning hade skapat de ekonomiska förutsättningarna för en kikare, visserligen av allra enklaste slag men i alla fall ett föremål att bevärma ögat med. Den gav oanade möjligheter att komma den bevingade världen in på livet. En lång rad fåglar, vars identitet jag länge anat, kunde jag nu, en efter en, fastställa till arten. Tillvaron hade fått en alldeles ny dimension.

De svarta änderna, som varje år i maj rastade i Väringen och som jag efter tålmodigt iakttagande från kanot nästan hade klarat ut arten på, kunde jag nu med kikarens hjälp definitivt bestämma till sjöorrar. Det blev nu mest sjön jag ägnade intresse. Ständigt gjordes nya bekantskaper i fågelfaunan: vigg, knipa, stjärtand, bergand, små- och storskrake (som båda häckade i Väringen), salskrake m.fl.

forts. nästa sida

Fåglar i Köpingstrakten 1997

Lillebror Hammarström & Leo Mäkinen

2

Havstrut och skrântärna

En minnesvärd dag var den 31 juli 1941. I kajak nalkades jag Vagnhäll i Väringen, gränsskär mellan Västmanland och Närke och tillika mellan fyra socknar. Jag hade på långt håll upptäckt en svartryggad mås på hällen och det vållade inga svårigheter att se att det var en havstrut. Detaljerna som skiljer den från silltrut var ju redan grunligt inpräntade i minnet. Konstigt med havsfåglar här, var min reflexion.

När jag kommit nära intill flög en stor tärna med blodröd näbb upp och började kretsas kring Vagnhäll. Jag visste ögonblickligen att det var en skrântärna, det var inte att ta miste på. Den ornitologiska fröjden visste inga gränser. Det här var en fågel som inte tidigare hade iakttagits i vare sig Västmanland eller Närke, så det var en prima sensation. Jag

hade vid den tiden blivit bekant med några fågelintresserade, men jag hade svårt att bli trodd när jag berättade om skrântärnan. Men Erik Rosenberg, som jag samma år i maj hade träffat vid Tysslingen, litade på min uppgift och det stärkte självförtroendet åtskilligt.

Ja, så gick barn- och ungdomsåren med ett ständigt berikande umgänge med naturen och ett med undan för undan breddat intresse. Många sköna och spännande upplevelser har jag fått vara med om men inget står så levande i minnet som utforskandet av fågelfaunan kring barndomshemmet i de tidiga ungdomsåren.

(Artikel hämtat ur Västmanland läns Natur)

En förmiddag vid Galten

Leo Mäkinen

Två minusgrader och nästan vindstill. Klockan är strax åtta den 5 november. Solen har redan gått upp vid Valskogs horisont, enligt Bäragslagsbladet, men det tunna molntäcket gör att den håller sig borta. Jag sitter i bilen och funderar vart jag ska åka idag. Det är bra sikt och Galtens vida vatten lockar. Det brukar finnas flockar av sjöfågel så här års. Men en skogs promenad kan också vara trevlig. Efter en stunds studerande på kartan bestämmer jag mig att åka till Broholmen, där finns både skog och vatten. Kartan som jag ofta har i bilen, är ett särtryck Köping-Halstahammar-Kungsör. Det är från början av sjuttioalet, det enda som saknas på kartan är dom nya vägarna.

Varfågel

Det hade snöat dagarna innan och det är ett tunt snötäcke på marken, nästan som en kraftig frost. Promenad över ängen fram till fågeltornet känns uppfriskande. Det är ganska tyst i markerna så här i början av november, men fåglarna finns där. Från tornet får jag syn på en ensam varfågel som sitter i toppen av en buske på Sandholmen, en hälsning från Norrland. En traststor enstöring på utkik efter sork och småfågel, som Erik Rosenberg beskriver fågeln. Kikarspaning över Galten ger resultat, en flock storskrakar simmar i Sjöbodaviken. Att uppskatta antalet i fågelflockarna är alltid en utmaning. Det blev tvåhundra-trettio-två skrakar. Fåglarna är så pass spridda så att jag kan räkna dom en och en. Det här gav mersmak, kan det finnas mera fåglar på Galten? Från fågeltornet är sikten begränsad ut över sjön pga Sandholmens täta lövskog. Det är fortfarande ganska mycket löv kvar i träden, särskilt på ekarna. Och flera flockar skrakar eller andra sjöfåglar syns inte. Efter en stunds spanande ger jag mig iväg mot Dävö.

Storskrake

Från Sandvikens klippor har jag fint utsikt över Galten. Eftersom det har varit några minusgrader i flera dagar så har sjön fått tunt istäcke i vikar och runt öarna. Det är mycket fåglar i luften just här, mest gråtrutar och skrattnåsar. Två havstrutar sitter på ett tunt isflak som driver i den mycket svaga sydostliga vinden.

I handkikaren får jag syn på en större flock skrakar som simmar nära ön Flintan. Dit är nästan två kilometer från min

utsiktspunkt. Jag tar fram tubkikaren och sveper över flocken, som tycks aldrig ta slut. Som sagt, uppskatta antalet. Det finns ju ingen möjlighet i det här fallet att räkna dom en och en, så många som det är i flocken. Skrakarna simmar mot Fiskstenarna, det ser ut som ett pärlband på sjön. Sjön ligger så gott som stilla och det är god sikt. Det borde inte vara så svårt att få fram antalet i flocken. Två, fyra sex, åtta, tio, tjugo, trettio, fyrtio,.... ethundra, tvåhundra, trehundra,..... ettusen, elvahundra, tolvhundra. Det var mig en stor storskrakeflock. Jag räknar dom flera gånger och kommer fram till att mellan elva- tolvhundra fåglar finns i flocken. Vid Fiskstenarna vänder dom och börjar simma mot Flintan igen. Något fiske bedrivs inte av skrakarna just nu. Det är 21 år sedan, närmare bestämt 14 november -76 då Arne Eklöv och jag såg en skrakflock vid Galten. Vi uppskattade då att flocken innehöll ca. fyratusen storskrakar, som både fiskade och flög hit och dit. Det sjöd av liv i hela Galten. Det var en härlig upplevelse.

Småfåglar

Bakom mig, i dom låga tallarna klänger en flock småfåglar, nötväcka, talgoxar, svartmes, entita, blåmesar, trädkrypare och några kungsfåglar. Nötväcken springer karakteristiskt upp och ner på stammen på jakt efter insekter mellan barkflagorna. Två kungsfåglar kivas med varandra. Deras gyllene band över hjässan lyser som lyktor mot den mörka skogen. Det är många locklåten som blandas, kungsfågeln svaga kvitter, trädkryparens ett fint utdraget "prrit" och mesarnas "visslingar". Längre inne i granskogen hörs nötskrika. Korpens rop, "vildmarkslåten" blandar sig i den annars så ganska tysta senhöstförmiddagen. Mesflocken drar vidare och jag återgår till att spana över sjön. Åtta knipor ligger i sjön nära ön Broken. Två mindre flockar storskrakar flyger mot sydväst. Det hörs sångsvansrop på håll och jag får syn på dom högt över Skillingeudden borta vid Kungsör. Två sångsvanar på väg söderut. En liten flock gråsiskor flyger förbi, vintergäster från fjällen. Flyttfåglar, fast från "andra" hållet.

Havsörn

Den stora skrakflocken närmar sig ön Flintan. I handkikaren får jag syn på en stor fågel som sitter på flintans kala klippor. Havsörn, det kan man inte ta fel på. Snabbt fram med tuben, en Kowa 30X. Visst, det är en ung havsörn. Det är svårt att bestämma fågelns exakta ålder på så långt avstånd. Men

Fåglar i Köpingstrakten 1997

Lillebror Hammarström & Leo Mäkinen

3

storleken är lätt att förstå eftersom en kråka retar örnens ätande genom att rycka i stjärtpenningarna. Troligen har en fisk blivit örnens frukost. Kråkan ser ut som en sparv bredvid havsörnen. Havsörnens kroppslängd är 80-90 cm. Efter några minuters ätande vänder örnen sig mot sjön. Han står på klippan en kort stund och spanar. Med ett språng är havsörnen på dom långa och breda vingarna och flyger mot Kungsör. (vinglängd från spets till spets ligger 200-245 cm). Efter ett par hundra meter vänder örnen och flyger lågt över vattnet mot Flintan. Kan skrakflocken vara målet? Med ett plask greppar örnen en fisk strax under ytan och flyger med fisken i klorna mot Flintans tallar och landar utom synhåll för mig. Det var fantastiskt att få se en havsörn fiska i Galten. Allt det här är över på några minuter, men upplevelsen finns kvar. Det

är många timmar och dagar som jag har stått och spanat över Galten, så är det för första gången jag får se havsörnen utöva fiske i Galten. Havsörnen finns här i Mälardalen om vintern, men oftast ser man den flyga förbi eller sitta i ett träd vid sjön.

Jag står länge kvar på berghällan och njuter av det som finns runt om mig, havsörn, storskrakarna, fåglarna i skogen och framförallt tystnaden. Tar fram kaffetermosen. Skrakarna har börjat fiska strax intill Flintans grunda vatten. Korpens rop hörs återigen på håll. Havsörnen sitter säkert kvar i någon utav tallarna på ön och mår bra efter den lyckade fisketuren. Är det här vildmark eller mitt i naturen? Klockan börjar närmar sig tolv. Det är dags att tänka på hemfärden och dom "livsviktiga" sysslorna hemmavid.

Tomtens fåglar eller på kryss i fågelfaunan

Arne Eklöv

Det här ska inte, som man kanske kan tro av rubriken, handla om Jultomten som fågelskådare. Nej, jag vill berätta lite om de fåglar, som jag under åren har iaktagit på min ägandes villatomt. "Tomtkryss" med andra ord. Men först något om kryssandet i största allmänhet.

De flesta som är intresserade av att studera fåglar vill nog gärna se nya arter då och då. Det blir stimulans i fågelskådandet att få sätta nya kryss i "livsartlistan". För många - jag hoppas att det inte är för de flesta - har det blivit det allt överskuggande intresset att få ihop så många kryss som möjligt. Är man riktigt flitig kan man komma med i "300-klubben", dvs man har noterat minst 300 svenska arter i sin livsartlista (300 arter sedda i Sverige). Om man inte far hänsynslöst fram i terrängen så är det inget ont i det. Några få kanske kan bli med i en "400-klubb" men ett framtida medlemskap i en "500-klubb" ligger nog inte inom möjligheternas gräns.

Själv är jag en kryssare. Men jag har mest ägnat mig åt att notera "årsarter". Man får då också en fenologilista över tidigaste ankomstdatum om våren för en del arter. Det ger tillfälle till jämförelse mellan ankomstdatum för olika år.

Ett annat kryssande, som jag ägnat mig åt är, som jag nämnde i inledningen, att notera tomtarter, alltså arter som setts hemmavid. Jag har delat upp dessa arter i tre kategorier:

1. Arter som varit "restauranggäster", dvs de fåglar som har ätit av på tomten placerad fågelmat.
2. Arter som i övrigt har setts vid eller hörts på tomten.
3. Arter som har setts vid eller hörts från de omgivande husen och trädgårdarna eller från den närliggande skogen eller som

setts eller hörts överflygande. Observationen ska alltså ha gjorts från min tomt. Jag har bott på nuvarande adress, Furuvägen 27 i Köping, sedan 14 juli 1964. Hittills har det blivit 96 tomtarter noterade, fördelade enligt 1-3 ovan:

1. 36 arter 2. 9 arter 3. 51 arter. Det har givetvis uppträtt en del särskilt intressanta och spektakulära arter genom åren. Särdeles roligt var det att en vinterdag se en kungsörn kretsa över den närliggande skogen. Där slog också en stenfalkshane till i en grantopp en januaridag, bekvämt beskådad från köksfönstret. Kikaren finns för det mesta i beredskap.

Vid fågelbordet dyker en del rätt celebra gäster upp. Trevligt var det att en februaridag se alla siskorna representerade: grön- grå- och snösiska. Samtliga mesarter utom stjärtmesen brukar infinna sig vid fågelmaten. Stjärtmesen finns dock med som tomtart. En liten flock sågs och hördes dra förbi i skogsbrynet för rätt länge sen. Svartmesen är rätt flitig besökare de flesta vintrar. Talltita och tofsmes ses mera sporadiskt. Den sistnämnda har alltid bråttom tillbaka till sin livsmiljö, barrskogen. Det verkar som om den blir nervös när den kommer ut "i stora världen".

De första åren drog morkullan ofta över skogsbrynet och gjorde ibland en liten runda över de närmaste husen. Numer får man gå lite längre bort i terrängen för att se den.

Andra roliga saker att nämna är en tvåhundraflock prutgäss som sträckte tämligen lågt över bebyggelsen en morgon i början av oktober. En kväll efter mörkrets inbrott hördes också en månghövdad flock blåsgäss dra söderut.

Jag har berättat ovanstående med tanke på att det kan stimulera intresset för fågelstudier hemmavid. Den som inte har tillgång till en villatomt kan kanske ha andra utgångspunkter för fågelskådandet. Varför inte "kvarterkryss" eller "balkongkryss" !?

Fåglar i Köpingstrakten 1997
Lillebror Hammarström & Leo Mäkinen

4

Årets observationer:

Storlom

2 ex Oppåsen 13/4 Leo M
4 ex Sörsjön Lisjö, Surahammar 26/4 Kurt L
2 par Oppåsen 27/4 Lillebror H, Gunnar N
2 ex Skärsjön, Skinnskatteberg 17/5 Kurt L

Skäggdopping

2 ex Kungsudden och 3 ex Barkarövikens 30/3 Börje W
Som mest sågs 66 ex i Barkarövikens 1/5 Börje W
Antalet häckande par ca. 25-30 Börje W

Svarthakedopping

2 ex Munktorps s:n 2/5 Lillebror H
2 ex Munktorps s:n 28/5 Arne E

Storskarv

1 ex Oppåsen 27/4 Gunnar N, Lillebror H
6 ex Suggorna, 2 ex Norr om Flintan 17/5 Börje W
1 ex Kejsaren Mälaren 1/6 Börje W
1 ex Kungsudden 4/6 Börje W
1 ex Barkarövikens 6/9 Börje W

Rördrom

1 ex tutade i Barkarövikens 30/3 Per L
1 ex Barkarövikens 3/4, 6/4, 11/5 och 24/5 Leo / Kim M
1 ex Barkarövikens 14/5, 25/5 Kurt L
1 ex tutade i Skedvisjön Alvesta 15/6 Peter E
1 ex tutade i Barkarövikens och en nedanför Kungsudden
Börje W
1 ex tutade i Skedvisjön 6/6 Lillebror H

Mindre sångsvan

3 ex flög över Barkarövikens 30/3 Börje W, Lillebror H

Sångsvan

1 ad. och 1 juv. Lundbysjön Kolsva 1/2 Per L
85 ex rastade i Lundbysjön 8/3 och 150 ex 22/3 Lillebror H
95 ex rastade i Norrsjön Sura 29/3 och 210 ex 31/3 samt 240
ex 5/4 Lillebror H
Par vid bo Svan V. Skedvi 13/4 Arne E, Kurt L samt 5/4 och
27/4 Lillebror H
1 par gjorde häckningsförsök i Barkarövikens. Paret lämnade
boet den 19/5 utan positivt resultat. Börje W
2 ex Svan 15/6 Peter E
1 par Ytternälasjön 11/4 Lillebror H
10 ex sträckte över stan 2/12 Leo M

Sädgås

75 ex Lisjöängar 20/4 Per L

Spetsbergsgås

1 ex rastade i Barkarövikens 28/3 Börje W
1 ex Lisjöängar 31/3 Lillebro H, Olle S
1 ex Galten utanför Jägaråsen 22/10 Kurt L

Grågås

20 ex i Barkarövikens 16/5 troligen flera häckningar, 17/5 ett
par med 6 ungar. Börje W
90 ex sträckande Jägaråsen 18/8 Kurt L
1 ex Malmön 19/10 Arne E
154 ex Galten utanför Jägaråsen 22/10 Kurt L

Kanadagås

338 ex Galten utanför Runskär 12/10 Kurt L

Vitkindad gås

8 ex Ladugårdssjön tillsammans med kanadagäss 7/3 Kurt L
3 ex Barkarövikens 28/3 och 12/5, 1 ex 24/5 Börje W
1 ex Rågsäcken Mälaren 12/6 Börje W, Per L

Prutgås

Hördes nattsträckande i Mosstorp Kolsva 11/10 Lillebror H

Mandarinand

1 ex (parkand ?) Kungsudden 2/9-5/10 Börje W, Per L

Bläsand

1 par Barkarövikens 16/5 Börje W

Kricka

160 ex Lisjöängar 25/4 Lillebror H

Gräsand

609 ex Köpingsån 1/11 Kurt L
Ca. 450 ex Hamnen Köping 20/12 Leo M
Ca. 550 ex Köpingsån 21/12 Arne E

Stjärtand

1 juv. Kungsörs hamn 21/9 Per L
1 ex 4/9, 1 ex 5/9, 1 ex 8/9, 4 ex 9/9, 3 ex 15/9, 2 ex 16/9 och
1 ex 18/9 Kungsudden Börje W

Årta

1 hane Barkarövikens 13/4 Göran N
1 par Norsa 16/5 Arne E
3 hanar Lisjöängar, Sura 28/5 Arne E
1 par Norsa 3/6 Leo M

Skedand

1 hane Barkarövikens 13/5 Arne E
1 hane Barkarövikens 14/5 Kurt L
1 par Cementatippen 24/5 Arne E, Peter E
1 hane Lisjömaden, Sura 28/5 Arne E
1 par Lisjöängar 8/6 Lillebror H
1 hona Kungsudden 18/9 Börje W

Brunand

3 hanar och 1 hona Barkarövikens 9/4 Leo M

Vigg

1 hane Dambron, Köping 27/1 Arne E

Alfågel

3 hanar och 1 hona Skedvisjön 27/4 Gunnar N, Lillebror H

Sjööorre

3 hanar och 1 hona Sörsjön Sura 25/4 Lillebror H

Salskrake

1 hane Kungsudden 14/3 Börje W
5 hanar o 1 hona 21/3 Kungsudden Börje W
3 hanar o 1 hona 22/3 Kungsudden Börje W
1 par Barkarövikens 29/3 Börje W, Olle S
1 hane Barkarövikens 30/3 Börje W
2 hanar Barkarövikens 8/4 Arne E
4 ex Barkarövikens 8/4 Kurt L
1 hona Barkarövikens 13/4 Göran N
1 par Barkarövikens 8/4 och 9/4 Börje W

Fåglar i Köpingstrakten 1997

Lillebror Hammarström & Leo Mäkinen

5

1 hona Barkarövikens 12/4 och 13/4 Börje W
1 hane Barkarövikens 20/4 Börje W
1 par Barkarövikens 4/5 Börje W
4 ex Barkarövikens Köping 24/10 Arne E
1 ex Barkarövikens 26/10 Börje W

Småskrake

1 hane Sörsjön Sura 20/4 Lillebror H, Per L
1 hane och 1 hona Sörsjön Sura 21/4 Gunnar N
1 hona St.Limpan Galten 24/6 Per L

Storskrake

Ca. 1200 ex Galten 5/11 Leo M
225 ex Broholmen 5/11 Leo M

Bivråk

1 ex Ståholm gård 30/6 Peter E
2 ex Gålby 4/6 och 1 ex 8/8 Leo M
1 par häckade i Norsa, hona sedd transportera vaxkakor 13/7 Per L

Havsörn

2 ad. åtelplats Ha 14/1 Leo M
1 ex Billingen, Hallstahammar 1/2 Kurt L
1 subad. åtelplats 1/2 Per L
1 ad. Ekholmen Kungs Barkarö 6/3 Olle S
1 ad. mot N Mosstorp Kolsva 9/3 Per L
1 2k Kölsta Odensvi 6/4 Lillebror H, Olle S
1 ungfågel Flintan, Galten 5/11 Leo M
1 ad. Malmön 16/11 Leo / Kim M

Brunkärrhök

5 ex som mest i Barkarövikens (3 hanar och 2 honor) 27/4 Börje W
Ett par häckade i Barkarövikens med ett resultat på två ungar och ett par nedanför Kungsudden, resultat 2 flygga ungar. Börje
Häckning i Norsa 4 ungar 27/7 Per L

Blåkärrhök

1 hane Sjömosjön, Fellingsbro 4/3 Arne E, Kurt L
1 hona Ströo gård 12/4 Per L
1 hane och 1 hona 13/4 Börje W
1 hane Energiskogen 18/4 Peter E
1 hona Barkarövikens 19/4, 11/5, 12/5. Börje W
1 hona Cementatippen 1/5 Per L
1 hona ad. Litsberga 17/7 Per L
Gålby: 2 hane 24/8, 1 hane 29/8, 2 hane 8/9, 2 hanar 21/9, 1 hane 24/9, 3 hanar 11/9, 2 hanar 21/9, 1 hane 24/9, 3 hanar 25/9, 1 hane 27/9, 1 hane 28/9, 1 hane och 1 hona 3/10, 2 hanar och 1 hona 5/10 sammanlagd 20 obs.mellan 24/8-5/10 Leo M
1 honfärgad Barkarövikens 7/9 Börje W
1 ex Åsby Kolsva 9/9 Arne E
2 hanar Gålby 11/9 Arne E
1 ex Munktorp samhälle 14/9 Arne E
1 hane Väster Sörby 23/9 Per L
1 hona Väster Sörby 26/9 Per L
1 hane Gålby 26/9 Arne E, Kurt L
2 honor Valskog 28/9 Peter E
1 hane Gålby 30/9 Peter E
1 hane och 1 honafärgad Skären Kungs Barkarö 5/10 Olle S
1 hane Barkaröslätten 5/10 Börje W, Per L
1 hane och 1 hona Gålby 6/10 Leo / Kim M
1 hona Gålby 19/10 Leo / Kim M
1 hane och 1 hona Gålby 20/10 Leo M

Ängshök

1 hane sträck. mot V vid VOLVO Köping 28/5 Lillebror H

Ormvråk

Första vårobs.? 1 ex Hovgården Kungs Barkarö 9/2 Olle S
1 ex Orsta Kolsva 9/3 Kenneth N
1 ex Skären Kungs Barkarö 16/3 Olle S
4 ex (2 ungar) Orsta Gunnar N
Häckning i Mosstorp Kolsva 1 flygg unge Lillebror H
Sista höstobs.? 1 ex Kungs Barkarö 3/12 Olle S

Fjällvråk

1 ex Orsta Kolsva 8/1 Kenneth N
1 ex Gravudden Arboga 19/1 Börje W
1 ex Hovgården Kungs Barkarö 17/2 Olle S
1 ex sträckande mot N Norsa 22/2 Leo M
1 ex Norsa 24/2 Peter E
1 ex Skären Kungs Barkarö 5/3 Olle S
1 ex Gålby Köping 16/3 Arne E
1 ex Grimaldis Köping 21/4 Gunnar N
1 ex Åsby Köping 5/6 Kurt L
1 ex Kastenabacken Munktorp 15/6 Kurt L
1 ex Kindbro Odensvi 15/8 Kurt L
1 ex Badet Kolsva 15/8 Kurt L
1 ex Gålby 21/9 Leo / Kim M
1 juv. Kungs Barkarö 21/9 Per L
1 ex Uknö Kungs-Barkarö 21/9 Kurt L
1 ex Gålby 26/9 Kurt L, Arne E
1 juv. Kungs Barkarö 5/10 Per L
1 ex Gålby 20/10 Leo / Kim M
1 ex Fröstuna Kungs Barkarö 25/11 Olle S
1 ad Gålby 25/12 Leo / Kim M

Kungsörn

1 juv. åtelplats 4/1 Leo / Kim M
1 juv. Gålby 26/2 Leo M
1 juv Tränsta Munktorp 5/12 Per L

Fiskgjuse

Häckning i Lappland, Skinnskatteberg och Ståholm, Munktorp Arne E
1 ex på bo Kaxmossen 13/4 Kurt L

Tornfalk

1 hane Ringvägen - Hantverkargatan, Köping 26/1 och 28/1 Arne E
1 sp. Volvogärdet 16/2 Leo M
1 ex E18 vid Skoftesta 8/3 Gunnar N
1 hane Cementatippen 9/3 Per L
1 ex Malmön 9/3 Arne E
1 hane Koldammen 12/4 Leo M
1 ex Strö Köping 13/4 Arne E, Leo M, Kurt L
1 hona Kastena 26/5 Lillebror H
1 ex Ströbohög 2/8 Arne E
1 ex Ströbohög 5/8 Leo / Kim M
1 ex Lyftinge 22/8 Peter E
1 ex Karsgården Kungsbarkarö 6/9 och 21/9 Arne E
1 ex Kungsudden 9/9 Börje W
2 ex Gålby 11/9 Arne E
1 ex Sjöholmen 14/9 Peter E
2 honfärgade Gålby 21/9 Leo M
1 ex Uknö Kungs-Barkarö 21/9 Kurt L
1 hona Gålby 24/9 Leo M

Fåglar i Köpingstrakten 1997

Lillebror Hammarström & Leo Mäkinen

6

Stenfalk

2 ex Barkarövikens 13/4 Börje W
1 ex Kolhögen 15/4 Gunnar N
1 hane Norsa 24/4 Arne E
1 ex Svan 27/4 Lillebror H, Gunnar N
1 hona Malmönvägen 30/4 Arne E
1 ex Malmönvägen 30/4 Kurt L
1 ex Örberga, Valskog 28/9 Peter E
1 ex Ståholm 31/8 Per L
1 ex Fröbbesta Odensvi 19/9 Lillebror H

Lärkfalk

2 ex V.Lunby Köping 12/5 Per L
1 ex Gålby 24/5 Kurt L
1 ex Malmön 24/5 Leo M
1 ex Cementa tippen 31/5 Per L
1 ex Barkarövikens 4/6 Börje W
1 ex Kungsudden 7/6 Börje W
1 ex Cementa 8/6 Leo M
1 ex Furuvägen 12/6 Per L
1 ex Fågeltornet Malmön 26/6 Göran / Oskar N
1 ex Västerlundby Munktorp 30/6 Peter E
1 ex Norsa 17/7 Per L
1 ex Munktorp 18/8 Leo M
2 ex Barksta Odensvi 5/9 Lillebror H
1 ex Barkarövikens 6/9 Börje W

Järpe

2 ex Gunnarsbovallen, Odensvi 23/3 Arne E

Orre

2 tuppår spelande Gunnarsbovallen, Odensvi 23/3 Arne E
2 tuppår och 2 hönor Havregäddet 13/4 Leo M
5 tuppår och 2 hönor spel Kaxsmossen 25/4 Lillebror H
3 tuppår spelande Dundermossen 27/4 Lillebror H, Gunnar N

Tjäder

Spår i Tängsta-skogen Odensvi 24/3 Leo, Arne och Kurt
Spel, Kusktorpet öster om sjön Rölen 8/3 Kenneth N

V. Stubb

Vaktel

1 spelande Tallholmen, Kungs Barkarö 14/6 Olle S
1 spelande Skären, Kungs Barkarö 14/6 Olle S
1 spelande Tallholmen, Kungs Barkarö 20/6 Olle S
1 spelande Skären, Kungs Barkarö 20/6 Olle S
1 spelande Barkarövikens 21/6 Lillebror H
1 spelande Vallbergs backe, Kungsör 21/6 Lillebror H
3 ex Himmata trakten 28/6 Gunnar N

Vattenrall

1 ex Norsa 16/4 Peter E
1 ex Norsa, Munktorp 8/5 Arne E
1 ex Malmön 19/5 Leo M

Småfläckig sumphöna

1 ex Kungsudden 25/5 Börje W
1 spelande Hästhagen Kungsör 21/6 Lillebror H
1 spelande Jordmarken 20-30/6 Olle S

K. Bunde

Kornknarr

1 spelande Barkarövikens 14/6 Olle S
1 ex Himmata trakten 28/6 Gunnar N
1 ex Sjöholmen 28/6 Gunnar N

Trana

1 par Ytternäläsjön 11/4 Lillebror H

3 par Svan, V-Skedvi 13/4 Arne E, Leo M
1 par Käringssjön, Munktorp 28/5 Arne E

Strandskata

2 ex Malmön 4/5 Kurt L
4 ex Barkarövikens 18/5 Börje W
1 ex Barkarövikens 19/5 och 25/5 Börje W
2 ex Rågsäcken Mälaren 12/6 Per L
2 ex Rågsäcken Mälaren 24/6 Börje W
2 ex Vässman Mälaren 5/7 Leo M

Mindre strandpipare

1 ex vid ladan Malmönvägen 30/4 Arne E
1 ex Kolgölen 30/4 Kurt L
1 ex Kolgölen 14/5 Kurt L
1 ex Cementatippen 18/5 Kurt L
5 ex Barkarövikens 19/5 Börje W
1 ex Cementatippen 25/5 Kurt L
1 ex Kolgölen 1/6 Kurt L
2 ex Kolgölen 14/6 Leo M
1 ex Kolgölen 29/6 Kurt L
1 ex Cementatippen 5/7 Kurt L
2 ex Cementatippen 10/7 Kurt L
1 ex Kolgölen 14/7 Arne E
1 ex Cementatippen 14/7 Arne E
3 ex Kolgölen 19/7 Kurt L
2 ex Kolgölen 25/7 Leo M
1 ex Kolgölen 13 och 27/7 Kurt L
1 ex Norsa 27/7 Per L

Ljungpipare

1 ex Koldammen 30/3 Leo M
1 ex Kaxmossen 27/4 Lillebror H
1 ex 27/4, 13 ex 3/5, 2 ex 16/5 Barkarövikens Börje W

Tofsvipa

110 ex Köpingsön 18/4 Peter E
130 ex Norsa 6/9 Peter E

Mosnäppa

2 ex Cementatippen 15/5 Peter E
1 ex 19/5 Barkarövikens Börje W
2 ex Cementatippen 18/5, 1 ex 24/5 Arne E
1 ex Cementatippen 24/5 Peter E

Kärnsnäppa

1 ex Barkarövikens 19/5 Börje W
14 ex Gålby 8/9 Leo M

Brushane

3 hanar och 8 honor Kolgölen 10/5 Leo M
2 hanar och 5 honor Barkarövikens 11/5 Börje W
20 ex Kungsudden 13/5 Börje W
10 ex Barkarövikens 19/5 Börje W

Storspov

3 ex Fettsta, Kolsva 12/4 Arne E
1 ex Ekebybro och 1 ex Fettsta 5/6 Kurt L
1 par Hörnberga Bro s:n 11/5 Lillebror H
1 spelande Sillbo Skinnskatteberg 15/6 Lillebror H

Svartsnäppa

7 ex Barkarövikens 15/5 Börje W

Rödbena

1 ex Barkarövikens 19/5 Börje W

Fåglar i Köpingstrakten 1997

Lillebror Hammarström & Leo Mäkinen

7

Gluttsnäppa

6 ex 11/5, 1 ex 12/5, 1 ex 17/5 och 2 ex 19/5 Barkarövik
Börje W
1 ex Barkarövik 7/9 Börje W

Skogssnäppa

1 ex Barkarövik 28/3 Börje W

Grönbena

17 ex Cementatippen 15/5 Peter E

Roskarl

1 ex Barkarövik 11/5 Börje W

Dvärgmås

2-3 ex Kvikksund 16/8 Börje W, Per L, Arne E
80 ex Nyckelgrundet Hjälmar 9/8 Arne E

Skrattmås

Det häckande beståndet på Invarittaken, Köping, uppskattades till minst 300 par Arne E
Ca. 1000 ex i skrattmåskolonin i Barkarövik Börje W

Gråtrut

Denna art har nu också börjat häcka på Invarittaken Arne E

Skräntärna

1 ex 16/8 Pottskär Kvikksund Börje W

Fisktärna

Minst 10 par häckade på Invarittaken Arne E, Kurt L
19 bon Rågsäcken 1/6 och 41 bon St. Limpan 1/6 Börje W

Svarttärna

2 ex Ladugårdssjön, Hallstahammar 15/5 Arne E
5-6 ex Ladugårdssjön 19/5 Börje W
1 ex Barkarövik 25/5 Börje W
3 ex Ladugårdssjön 30/6 Peter E

Skogsduva

Häckning i Kramsta Leo M
25 ex Lijö 30/3 Peter E

Ringduva

Första vårobs.? 3 ex sträckande Gålby 27/2 Kurt L
Sista höstobs.? ca. 100 ex Gålby 10/10 Leo M

Turkduva

1-2 ex Kyrkogårdsförvaltningen vår, sommar och höst Peter E
1 ex St Olofsskolan, Köping 15/2 Arne E
3 ex Borgmästargatan 14/4 Peter E
2 ex Arboga 18/4 Arne E
2 ex Barkarövik 27/4 Börje W
1 ex Kyrkogården 1/5 Kurt L
1 spelande Nordlund, Köping 29/5 Arne E
1 ex rpoade Glasgatan 19/6 Peter E
1 hane ropar Scenströmsgatan 26/6 Per L
2 ex Rådmansgatan 1/7 Leo M
1 ex Ahllövsparken 6/7 Kurt L
1 ex Järnvägsgatan 19/7 Kurt L
2 ex Nygatan 20/7 Peter E
1 hane ropar Rådhuset 11/8 Per L
3 ex Bergslagstraktor Köping 13/8 Gunnar N
1 hane ropar Schenströmsgatan 14/8 Per L
1 ex Stora kyrkan 16/8 Leo M
Ca. 25 ex Järnvägsgatan vid Tjecko Svea 22/8 Kenneth N

1 ex Kråkbacken 29/8 Leo M
2 ex Nygatan 29/8 Peter E
1 ex Museet 2/9 Arne E
1 ex Kungsgatan 70 Kungsör 7/9 Leo M
1 ex Järnvägsgatan 12/9 Leo M
3 ex Schenströmsgatan 13/9 Per L
3 ex Sjtöullsvägen 14/9 Peter E
1 ex Furuvägen 27 13/11 Arne E

Berguv

Upptäctes häckande på taken inom Köpings Kalk i mitten av April. Häckningen upphörde av okänd anledning. Ett Ägg hade lagts, vilket sänts in för analys. Arne E, 1 ex 19/4 Lillebror H

21/4-4/5 Kurt L, Leo / Kim M

Häckning vid gamla boardfabriken i Skinnskatteberg 2:a hands uppgift Lillebror H
1 ex Malmön 18/8 (enl Harriet Karlsson) Kurt L

Hökuggla

1 ex Österhammarssjön 18/1 Börje W

Sparvuggla

1 ex Älgstigen Macksta Köping 4/1 Börje W, Gunnar N, Leo / Kim M, Per L m.fl.
1 ex Älgstigen Macksta Köping 5/1 Per L

Kattuggla

2 ex Broholmen 3/3 Leo M
1 ex Ståholm, munktorp 5/3 Arne E
1 ex Brandsta, Odensvi 7/3 Arne E
1 ex Gunnarsbovallen, Odensvi 7/3 Arne E
1 par Ståholm 7/3 Gunnar N
1 hane ropande Ståholm 7/3 Per L
1 ropande Norsa 9/3 Lillebror H
1 ex Norrslytalund Odensvi 29/3 Leo M
Det holkhäckande paret i Malmön som observerades 30/4 fick fram 3 ungar, enl Nils-Erik Höglund Arne E, Kurt L
1 ex Karlbergsskogen 15/5 Peter E
Häckning Ekbacken Köping minst 2 ungar 28/5 Lillebror H
Ungar hördes Tallholmen K.Barkarö 15/6 Lillebror H

Hornuggla

En flock (4-5 ex) i en tät tallplantering Östuna 21/12 Göran N

Jorduggla

1 ex Kungsudden 23/4 Börje W

Pärluggla

1 ex Billingbo 22/3 Lillebror H, Gunnar N

Nattskärna

2 ex spelande Lappland, Sinnskatteberg 31/5 Lillebror H, 2 ex 6/6 Börje W, Olle S och 2 ex 7/6 Arne E
1 ex spelande Haruddsvägen Ramsberg 1/7 Arne E

Kungsfiskare

1 ex Cementatippen 8/5 Per L
1 ex Malmön 11/5 Leo M
1 hane upphittad skadad vid järnvägstation 25/6 Per L

Göktyta

1 ex Malma 1/5 Peter E
1 ex Norsa 4/5 Per L
1 ex Malmövägen 14/5 Kurt L
1 ex Norsa 12/5, 22/5 Kurt L

Handwritten signature

Fåglar i Köpingstrakten 1997

Lillebror Hammarström & Leo Mäkinen

8

1 ex Kungsängen 18/5 Kurt L
1 ex Charlottenberg 24/5 Kurt L
1 ex Östuna 8/6 Per L
2 ex Norsa 13/7 Per L
1 ex Norsa 17/7 Per L

Spillkråka

Trumningar, ev. häckning Gunnarsbovallen Leo M, Arne E
Häckning Lisjö Peter E

Mindre hackspett

1 ex Hagelbäcksudde, Kolsva 27/2 Arne E, Kurt L
1 ex Aludden trumning 5/3 Kurt L
1 ex Kungsudden trumning 5/3 Kurt L
1 hona Norsa 14/3 Kurt L
1 ex Ståholm trumning 28/3 Kurt L
1 ex Jordmarken trumning 29/3 Kurt L
1 ex Lisjögård Sura 29/3 Lillebror H, Gunnar N
1 ex Billingen trumning 16/4 Kurt L, Arne E
2 ex Sandholmarna trumning 16/4 Kurt L, Arne E
3 olika fåglar trummar längs Jägaråsen från Kungsudden fram till Aludden 4/5 Börje W
1 ex Schenströmsgatan 5/8 Per L
1 ex Tallebovägen 6/9 Leo M
1 hane Lindöberget 26/10 Peter E

Trädlärika

1 hane sjungande Busta grusgrop 28/3 Per L
1 ex mot N i Mosstorp Kolsva 28/3 Per L
1-2 ex sjungande Bustagropen 29/3 Gunnar N, Lillebror H
1 ex sjungande Bustagropen Odensvi 31/3 Lillebror H, Olle S
2 ex Norsa 20/7 Per L
4 ex Norsa 27/7 Per L
2 ex Norsa 6/9 Peter E

Sånglärika

Första vårobs.? 2 ex Gålby 26/2 Leo M
1 ex Orsta Kolsva 27/2 Kenneth N
20 ex Gålby, sträckande 27/2 Kurt L
Strängbetong Kungsör 27/2 Börje W

Backsvala

20 ex och 5 bon i grustag vid Malma kyrka 24/5 Kurt L
21 bohål i grusgropen vid Malma 31/5 och 70 bohål 29/6 Arne
75 bon vid Malma kyrka 14/7 Arne E
18 bon Guttsta 14/7 Arne E

Sidensvans

50 ex Västeråsvägen 26/1 Leo M
50 ex Svedeliusvägen 17/10 Per L
Ca. 50 ex Krillan 15/11 Leo M
Ca. 50 Malmön 16/11 Leo M
20 ex + 50 ex Köping 18/11 Lillebror H
120 ex VOLVO parkering 18/11 Leo M
Ca. 100 ex VOLVO parkering 19/11 Arne E
80 ex Krillan 23/11 Leo M
75 ex Furuvägen 2/12 Per L
110 ex Dybecksgatan 4 2/12 Leo / Kim M
100 ex Posten Köping 4/12 Per L
100 ex Tunadal 8/12 Arne E
60 ex Storgatan 12/12 Leo M
70 ex Ringvägen 15/12 Leo M
80 ex Pungbovägen 11 18/12 Leo / Kim M
5 ex Tunadal 19/12 Arne E
70 ex Skogsborg 26/12 Arne E

Forsärla

1 ex Hedströmmen Östuna 13/4 Peter E

Sädesärla

Första vårobs.? 1 ex Hovgården K Barkarö 18/3 Olle S
Sista höstobs.? 1 ex Kråkbacken Köping 26/9 Leo M

Stömstare

1 ex Strömsholm Hallstahammar 1/2 Arne E
1 ex Hagelbäcksudde Kolsva 27/2 Arne E
1 par Hedströmmen Uttersberg 31/5 och 15/6, förmodligen häckning Lillebror H

Gärdsmyg

1 ex Norsa Munktorp 16/1 Arne E
2 ex Malmön 30/3 Arne E
1 ex 5/1, 1 ex 19/1, 3 ex 2/2, 1 ex 23/2 Barkarövikens och 11 obs. mellan 1/3 till 20/4 Börje W

Blåhake

1 ex Barkarövikens 7/9 Arne E, Börje W

Björktrast

Ca. 350 ex Östanåsgatan 20/12 Leo M

Gräshoppsångare

1 ex sjungande Orsta Kolsva 27/5 Kenneth N
1 ex Cementatippen 21/6 Peter E

Flodsångare

1 ex sjungande Malmön 20/6 Leo / Kim M
1 ex sjungande Gunnilbo 3/7 Kurt L

Kärrsångare

1 ex sjungande vid VOLVO Köping 5/6 Lillebror H
1 ex sjungande Norra Kungs ladugården 16/6 Börje W
1 ex Himmata trakten 28/6 Gunnar N
1 ex Energiskogen 5/7 Leo M

Trastsångare

1 ex 16/5 Barkarövikens Lillebror H, Börje W

Härmsångare

1 ex Karlbergs skogen 19/5 Leo M
2 ex Energiskogen 23/5 Leo M
1 ex Energiskogen 24/5 Leo M
1 ex Varpaplan 25/5 Per J
1 ex Svandammen Köping 28/5 Lillebror H
1 sjungande Sillbo Skinnskatteberg 31/5 Lillebror H
1 hane Karlbergsskogen 31/5 Per L
1 ex Älgstigen Norsa 3/6 Leo M
1 ex Nya Skyttevägen Norsa 3/6 Leo M
1 ex Kölsta-ån vid Ringv. 1/6 -13/6 Leo M
1 ex Karlbergsskogen 7/6 Peter E
1 sjungande Norrsjölunden Sura 8/6 Lillebror H
1 hane Östuna 8/6 Per L
1 ex Nytorps mek. Norsa 14/6 Peter E
1 ex Malmön 21/6 Arne E
1 ex Nyckelbergsparken 22/6 Leo M

Gransångare

1 hane sjungande Johannesdalsskogen 11/6 och 13/6 Per L

Fåglar i Köpingstrakten 1997

Lillebror Hammarström & Leo Mäkinen

9

Skäggmes

13 ex den 6/1 var största vinterflocken. Under häckningstiden kan man höra dem överallt i Barkarövikens vassar. Har ökat markant sedan förra året. Börje W
5 ex Norsa 7/11 Leo M
3 hanar och 2 honor Norsa 15/11 Leo / Kim M
2 ex Norsa 17/11 Leo M
2 ex Norsa 20/11 Leo M

Stjärtmes

15 ex Örnkullen Broholmen 3/1 Gunnar N

Tofsmes

1 ex Orresta 25/1 Leo M
1 ex Norsa 28/1 Leo M
2 ex Norsa 22/2 Leo M
1 ex Kaxmossen 13/4 Leo M
1 ex Johannesdalsskogen 1/11 Per L
1 ex Johannesdalsskog. 26/11, 29/11, 3/12, 16/12, 25/12, 27/12 Arne E
5 ex Orresta 28/12 Leo M

Pungmes

Fjolårsbo (utan rör) funnet i björk i Norsa Peter E

Törnskata

3-4 par häckning Norsa 20/7 Per L

Varfågel

1 ex Gålby 15/1 Leo / Kim M
1 ex Norsa 16/1 Arne E, Kurt L
1 ex Billingen 1/2 Kurt L
1 ex Lindöberget 5/3 Leo M
1 ex Cementatippen 9/3 Peter E
1 ex Lisjö ängar 22/3 Per L
1 ex Malmön 23/3 och 30/3 Kurt L
1 ex Barkarövikens 19/1, 1/3, 28/3, 30/3 och 1 ex 20/4 (ganska sent) Börje W
1 ex Cementatippen 29/3 Peter E
1 ex Billingen 31/3 Peter E
1 ex Brydinge Munktorp 25/9 Per L
1 ex Barkaröslätten 5/10 Börje W
1 ex Gålby 10/10 Leo M
1 ex Barkarövikens 25/10 Börje W
1 ex Broholmen 5/11 Leo M
1 ex Kungsudden 16/12 Börje W

Nötkråka

1 ex Rotsjön 3/6 Kenneth N
1 ex Ringv.-Furuv. 21/8 Leo M
1 ex Lindöberget 31/8 Per L
2 ex Gålby 8/9 Leo M
1 ex Dybecksgatan 4 20/9 Leo M
1 ex Dybecksgatan 4 10/10 Leo M
1 ex (ras obest.) Furuvägen 11 15/10 Per L

Smalnäbbad nötkråka

1 ex troligen smalnäbbad Furuvägen 27 18/9 och 20/9 Arne E

Råka

1 ex Husta Köping 5/2 Olle S
1 ex Måsta 26/2 Per L
1 ex Malmön 3/4 Leo M
1 ex Malmönvägen 4/10 Arne E
2 ad och 3 juv vid Fröstuna Kungs Barkarö 6/10 Olle S

Bofink

1 hona soptippen Köping 9/1 Arne E
1 hane Bondgårdsv. 12/1 Leo M
1 hona Norsa 16/2 Leo M
1 hona Pungbovägen 11 29/12 Leo M

Bergfink

Ca. 200 ex Gålby 10/10 Leo / Kim M

Steglits

7 ex efter Arbogaån 2/2 Börje W
2 ex Barkarövikens 29/3 Börje W
2 ex Barkarövikens 27/4 Börje W
1 ad. fågel tillsammans med 1 juv. Kungsudden 27/8 Börje W
15 ex Torp Kolsva 1/11 Lillebror H

Vinterhämling

9 ex Norsa soptippen Köping 9/1 Arne E
Ca. 14 ex Barkarövikens 7/4 Börje W
Ca. 40 ex Barkarövikens 8/4 Börje W
Ca. 20 ex Norsa soptippen Köping 24/4 Arne E

Mindre korsnäbb

1 hane Furuvägen 34 8/10 Per L

Större korsnäbb

6 ex Långnäla Kolsva 6/8 Per L

Rosenfink

1 ex Norsa 25/5 Leo M
4 ex Lundby gård Odensvi 28/5 Lillebror H
5 ex Energiskogen 31/5 Leo M
1 ex Cementatippen 31/5 Per L
1 ex Norsavägen 1/6 Peter E
1 ex Norsa 3/6 Leo M
1 ex Värmeverket 3/6 Leo M
2 ex Malmön 4/6 Peter E
1 ex Pumphuset Malmön 8/6 Leo M
3 ex Energiskogen 8/6 Leo M
1 ex Orsta Kolsva 10/6 Kenneth N
1 ex Energiskogen 14/6 Leo M
1 ex Pumphuset Malmön 19/6 Leo M
1 ex Ståholmsbäcken 19/6 Leo M
1 ex Norsa 21/7 Peter E

Stenknäck

51 obs. vid Dybecksg.4 mellan 12/3- 23/9, som mest 6 ex 18/5, varav 3 juv. Leo / Kim M
1 ex Bredablixtv.1 10/3 Leo M
1 ex Schenströmshuset 23/4 Per L
1 ex Folkets-park 26/4 Leo M
1 par (2-4 ex kring Scenströmshuset till mitten av maj) 30/4 Per L
1 ex Norsa 4/5 Per L
1 ex Hagavägen 34 6/5 Per L
1 ex Slånårsstigen 6/5 Per L
2 ex Vargstigen 1/5 Göran N
2 ex Karlbergsskogen 13/5 Börje W
1 ex Hagavägen 14/5 Peter E
1 ex Bondgårdsv.18/5 Leo M
2 ex Ringv. 23 18/5 Göran N
1 ex Järnvägsstation 19/5 Leo M
1 ex Ringv.23 19/5 Göran N
1 ex Karlbergsskogen 28/5 Peter E
1 ex Järnvägsgatan 5/6 Peter E
1 ex Djurgårdsskogen 10/6 Peter E

Fåglar i Köpingstrakten 1997

Lillebror Hammarström & Leo Mäkinen

10

2 ex i trädgården Ringv.23 28/6 Göran/Oskar N
3 ex Busstorget 25/6 Leo M
2 ex Malmö 23/7 Per L
3 ex Björnstigen 29/7 Per L
1 ex Älgstigen 1/8 Per L
3 ex Furuv 27 4/8 Leo M
2 ex Engelbregtsg. 18/8 Leo M
1 ex Shenstömogatan 31/8 Per L
1 ex Dybecksgatan 3/9 Per L
1 ex Nyponstigen 2/10 Per L
1 ex Dybecksgatan 4 10/10 Leo M
1 ex Hjortsigen 6/12 Per L
1 ex Schenströmsgatan 7/12 Per L

Lappsparv

1 hona åsen N Strö 9/5 Arne E

Ortolansparv

1 ex åsen N Strö 11/5 Arne E
1 ex Gålby-grusgrop 11/5 Leo / Kim M
1 ex Gålby-grusgrop 16/5 Leo M
1 ex sjunger i Barkarövik 18/5 Börje W
1 ex Energiskogen Malmö 24/5 Leo / Kim M
1 ex Gålby-grusgrop 24/5 Leo M
1 ex Grinda Odensvi 4/6 Arne E
1 ex Gålby-grusgrop 4/6 Leo M
1 ex Energiskogen 8/6 Leo M
1 sjungande Holmsmalma 9/6 Lillebror H
1 sjungande Gålby 10/6 Lillebror H
1 ex Gålby-grusgrop 12/8 Leo / Kim M

Årets rapportörer

Arne Eklöv

Kurt Lindström

Per Lindh

Börje Wennerström

Olle Sköld

Lillebror Hammarström

Peter Ekelund

Kenneth Norberg

Göran och Oskar Nilsson

Gunnar Niklasson

Per Jonsson

Leo och Kim Mäkinen

Lyssna på telefonsvarare

Clubb 300 071-26 83 00
Blekinge 0454-198 98
Skåne 040-26 96 02
Västkusten 031-49 92 19
Småland (Östra) 0490-182 84
Småland (Övr.) 0470-473 46
Västergötland 0320-700 96
Gotland 0498-26 42 80
Öland (Ottensby) 0485-611 18
Öland (Övr.) 0480-260 50
Östergötland 013-13 39 86
Södermanland 0157-108 64
Närke 019-18 84 19
Västmanland 021-18 88 44
Uppland 08-590 364 86
Dalarna 0240-167 82
Norrland (Umeå) 090-13 26 47

Några första datum på vårfåglar i Barkarövik och runt Kungsörstrakten.

Börje Wennerström

Sånglärka	27/2 Srängbetong
Tofsvipa	1/3 Barkarövik
Ringduva	1/3 B-viken
Sädgås	1/3 B-viken
Stare	3/3 Kungsör
Grågås	6/3 B-viken
Sävspurv	9/3 B-viken
Salskrake	14/3 Kungsör
Skrattmås	17/3 Kungsör
Skäggdopping	20/3 Kungsör
Skogssnäppa	28/3 B-viken
Vattenrall	29/3 B-viken
Rördrom	30/3 B-viken
Sothöna	1/4 B-viken
Enkelbeckasin	3/4 B-viken
Sädesärta	23/4 Kungsör
Fisktärna	4/5 B-viken
Näktergal	12/5 Kungsör
Tornseglare	15/5 Kungsör
Rosenfink	28/5 Kungsör

Var med och anteckna

När kommer vårfågarna till Köping och Kungsör ?
Du behöver inte få första datum på alla, du gör så gått du kan
och hinner.

Leo / Lillebror

	Datum
Blåduva	_____
Sånglärka	_____
Tofsvipa	_____
Ringduva	_____
Sädgås	_____
Stare	_____
Grågås	_____
Sävspurv	_____
Salskrake	_____
Skrattmås	_____
Skäggdopping	_____
Skogssnäppa	_____
Vattenrall	_____
Rördrom	_____
Sothöna	_____
Enkelbeckasin	_____
Sädesärta	_____
Fisktärna	_____
Näktergal	_____
Tornseglare	_____
Rosenfink	_____

Axplock från Norsaliggaren 70-72

Leo Mäkinen

26/9 -70 Tornet invigs.

Klart, sol. -3 grader

Blå kärnhök hona vid två tillfällen, ladusvalor, fortfarande rätt talrika, 22 st gäss, troligen sädgäss, fisktärna, tofsmes och tallita, kricka 4 st, gräsänder 10 tal, starar flock på c:a 1000.

Arne E

25/12 -70 Juldagen

Sol, vindstill. -8 grader

Kort visit vid 11-tiden

Fågelfattigt. Ett par blåmesar på näringssök i vassen. Svartmes hörs från hagen. Nu borde vassen slås, idealiskt väder för det

Arne E

3/1 -71

Halvklart, snål NV. -4 grader

Rivstart på KBF:s verksamhet för året. Vasskärning, två "siktgator". Deltagare: Strandell, Tore Persson med son Per-Olof, Runar Karlsson, Frisk, Gehnällsson, Kurt Lindström, Olle Tydin, Eklöv + 1 till.

Arne E

30/3 -71

Lungt, klart +3 grader kl. 17-19

Vårligt! 2 sävsparvar, 10-tal knölsvanar sträcker förbi. Varfågel både vid oljehamnen och pumphuset. Tofsmes "tjyrrar" från skogen, kanske holkintresserad? Lärkor sjunger. Andkorg uppsatt vid Tunabäckens mynning.

Arne E

15/4 -71

Mulet, +5 grader kl. 18-20

KBF:s exk. 6 deltagare

Ca: 30 bläsänder, två fiskgjusar, sång av tal- kol- och rödvingetrast. Vattenrall hörs från vassen utanför tornet. Bläsänderna flyger ivrigt visslande runt tornet i skymningen. Uppsnyggning vid "rivna tomten".

Arne E

29/4 -71

Halvklart, kyligt kl. 18-20.30

Utför arbeten tillsammans med Runar Karlsson och Kurt Lindström, bl.a. holkuppsättning.

3 rörhöror, 20-tal bläsänder, spelande beckasin, tutande rördrom.

Arne E

1/5 -71

Klart, kyligt NV. -2 grader kl. 6.00

Rördrom tutar hela morgonen. Gräsand, kricka ca:10, bläsand 30, skedand 6, brunand, brunkärnhök, blåkärnhök, fiskgjuse tog gädda alldeles nedanför tornet, rörhöna 4, sothöna 20, tofsvipa, mindre strandpipare 2, enkelbeckasin, storspov, skogssnäppa, grönbena, gluttsnäppa, skrattnås börjar ockupera våra i vassen upphuggna gator, fisktärna, gröngöling, rödhake, järmsparv, ängspioplärka, sävsparv m.fl.

Arne E

29/5 -71

Klart, svag vind +15 grader

Årta, kricka, brunand, gräsand, skedand, rörhöna, sothöna, tofsvipa, svartvit flygsnappare, enkelbeckasin, busksvätta, alla

nedanför tornet. Törnskata, gulärta, törnsångare, hämpling, stare, sädesärta, tornsvala, björktrast, bofink, sävsparv, sävsångare, sånglärka, blåmes, kaja, kråka, ormvvråk, grönfink, entita, fältpiplärka ? i hagen och vid jordvallen. Svarthätta och göktyta hördes.

Kenneth N

6/6 -71

Först klart sedan mulnande, lungt. +5 grader

Vid första påseendet verkar maden livlös. Så småningom skymtar en hel del: rörhöror, sothöns med rödhåriga skönheter till ungar, skedänder, gräsand med 7-8 ungar, rätt många krickor mest hannar, som nog samlas här för att rugga. Av vadare sågs 4 brushanar, en grönbena, några tofsvipor och en mindre strandpipare. En årta hane, slår ned i gölarna. Skrattnåsar börjar visa upp sina ungar.

Arne E

15/7 -71

Mulet +8 grader kl. 6.00

Äntligen regn efter torrperioden! C:a 20 mm sedan igår middag.

10-tal grönbenor, 5 kärnsnäppor, 2 brushanar, 3 mindre strandpipare, 2 enkelbeckasiner i gölarna. En skogssnäppa visslar, ytterligare två i gölarna. Halvvuxen kull av sothöna. Några krickor och tofsvipor. En vattenrall - mystisk figur - bland vadarna.

Arne E

7/8 -71

Halvklart, lungt +11 grader kl. 4.30

Vadarliv i gölarna: 4 st m. strandpipare. en drillsnäppa, en brushane, två grönbenor, en kärnsnäppa, ännu svartmagad. Halvvuxna ungar av rörhöna skymtar bland kaveldun. Vattenrallar tycks det vara gott om, man ser och hör dem på flera håll längs sjölandet. Brunna kärnhökar med ungfågel ses ofta över vassen, fiskgjusar ses över fjärden, ormvvråköver hagen. Av änder gräsänder, knipor och kricka.

Arne E

21/8 -71

Sol, svag SO +12 grader kl. 5.00

En häger vid Ståholmslandet, 5 gjusar bedriver fiske, 5 tranor mot SV, vattenrall, flera enkelbeckasiner, 1 grönbena, 6 drillsnäppor, 1 glutt, flock om c:a 200 ringduvor, ännu mycket tornsvalor kvar, i hagen syntes alla mesarter utom stjärtmes, svarthättans och lövsångarens lock hörs flitigt.

Arne E

7/9 -71

Dimma över vassen i övrigt sol +6 grader kl. 6.15-6.30

4 skrattnåsar flyter i ån. 3 sothöns leker tafatt. 1 ormvvråk sitter och putsar sig i den värmande solen vid gårdsgården.

Kenneth N

18/3 -72

Sol, lungt +6 grader kl. 16-18

Gör en runda i markerna i kvällningen. Mycket vacker kväll. Det börjar värmas så smått.

Talgoxe, blåmes, svartmes, tofsmes och entita filar på sina vårmelodier. En lärka flög lockande över följd av ytterligare en.(tidigare på dagen såg jag under färd genom Uppland och Västanmanland lärka, tofsvipa och blåduva). Koltrast varnar i hagen. Knack från större hackspett. Kajflocken återvänder från dagens proviantering ute på fälten.

Arne E

NORSA 76-08-01

Rolf Olsson

Sol, nästan klart, vindstill, kyligt.

En härlig söndagmorgon - om än något kylig (3-4 grader i Köping kl. 05.00)

Anlände till tornet 05.30 per cykel. Livlig fågelaktivitet i den omgivande skogen. Trädgårdsångaren jollrade och grönfinken bzzzz-ade ackompanjerade av mesar - talgoxe, entita samt blåmes - och nötväcka. En flock större hackspettar (1 ad + 2 juv) bearbetade grankottar under ljudligt "tjatter" och med resta hjässfjäror. Släktingarna gröngöling och spillkråka hördes på avstånd. Rödhakar "tickade" och ett ärtsångarpar varnade smattrande, påhejad av koltrast. En flock om cirka 40 starar pendlade mellan de omgivande träden och de blöta maderna. Här var det också livlig aktivitet. Två mindre strandpipare, varav en ungfågeldräkt, uppehöll sig invid den hitre sprängstensfyllningen, en skogsnäppa invid dom öppna gölarna omgivna av bladvassbestånd - varifrån

vattenrall hördes grymta samt 3 gluttsnäppor "betade" vid de torrare och mera lågbevuxna partierna omedelbart söder om kommungränsen. Dom 3 arterna "delade" alltså upp sig på olika områden. Enkelbeckasiner (minst 4) sågs och hördes över hela området. Likaså ett par buskskvättor och en hel del sädesärlor. När ett par brun kärnhök drog fram över vassarna - ljudligt och eftertryckligt mobbade av sädesärlor - hördes även en grönbena och drillsnäppa. Utefter Köpingsån och Galten - där en skäggdopping med två ungar låg och fiskade, "patrullerade" minst 4 fisktärnor "bevakade" av silltrut gråtrut samt fisk - och skrattmåsar. I övrigt sågs turn - och hussvalor jaga över vassarna. Slutligen kunde kråka, skata, ett par ringduvor, sävsångare, grönsiska, bofink, hämpling samt lövsångare noteras. Vädret fortfarande ganska fint när jag lämnade tornet 10.30, men i väster tornade stackmoln upp sig, förbedande oväder (?)

Omslagsbild: Norsa av Rolf Olsson

Skåne-ornitolog som var bosatt i Köping under sjuttioalet

Gålby

Leo Mäkinen

Fåglar som setts eller hörts kring Gålby och Ströö gård under åren -76 -97. Observationer gjorda av Arne, Lillebror och Leo

1. Storlom	27. Rapphöna	62. Gröngöling	97. Svartvit flugsnappare
2. Häger	28. Vaktel	63. Spillkråka	98. Entita
3. Mindre sångsvan	29. Fasan	64. Större hackspett	99. Blåmes
4. Sångsvan	30. Kornknarr	65. Mindre hackspett	100. Talgoxe
5. Sädgås	31. Trana	66. Tretåig hackspett	101. Nötväcka
6. Grågås	32. Strandskata	67. Trädlärka	102. Trädkrypare
7. Kanadagås	33. Ljungpipare	68. Backsvala	103. Törnskata
8. Vitkindad gås	34. Tofsvipa	69. Ladusvala	104. Varfågel
9. Bläsand	35. Kustpipare	70. Hussvala	105. Nötskrika
10. Kricka	36. Kärrsnäppa	71. Ängspioplärka	106. Nötkråka
11. Gräsand	37. Brushane	72. Gulärkla	107. Smalnäbbad nötkråka
12. Vigg	38. Enkelbeckasin	73. Sädesärkla	108. Kaja
13. Knipa	39. Morkulla	74. Sidensvans	109. Råka
14. Storskrake	40. Storspov	75. Gärdsmyg	110. Kråka
15. Bivråk	41. Svartsnäppa	76. Järnsparv	111. Korp
16. Brunkärnhök	42. Gluttsnäppa	77. Rödhake	112. Stare
17. Blåkärnhök	43. Skogssnäppa	78. Näktergal	113. Gråsparv
18. Duvhök	44. Grönbena	79. Blåhake	114. Pilfink
19. Sparvhök	45. Drillsnäppa	80. Svart rödstjart	115. Bofink
20. Ormvråk	46. Skrattmåsar	81. Rödstjart	116. Bergfink
21. Fjällvråk	47. Fiskmåsar	82. Busksväta	117. Grönfink
22. Kungsörn	48. Gråtrut	83. Stenskvätta	118. Steglits
23. Fiskgjuse	49. Fisktärna	84. Koltrast	119. Grönsiska
24. Tornfalk	50. Tamduva	85. Björktrast	120. Hämpling
25. Stenfalk	51. Skogsduva	86. Taltrast	121. Vinterhämpling
26. Lärkfalk	52. Ringduva	87. Rödvingetrast	122. Gråsiska
	53. Turkduva	88. Sävsångare	123. Snösiska
	54. Gök	89. Härmsångare	124. Rosenfink
	55. Hökuggla	90. Ärtsångare	125. Domherre
	56. Kattuggla	91. Törnsångare	126. Stenknäck
	57. Hornuggla	92. Trädgårdssångare	127. Snösparv
	58. Jorduggla	93. Svarthätta	128. Gulsparv
	59. Tornseglare	94. Gransångare	129. Ortolansparv
	60. Kungsfiskare	95. Lövsångare	130. Sävsparv
	61. Göktyta	96. Grå flugsnappare	

Gissa vilken fågel ?

Leo Mäkinen

1.

På vattnet låter han ofta utdraget *ah-oh*, ej så olik ett rävtjut. Mycket stämmingsfullt är spellätet, ett ljud som upprepas tre eller fyra gånger i lugn takt: *arrk-arrk, kók klå-i kók klå-i kók klå-i*. Vid midnattstiden ljuder detta galande vida omkring och finns flera fåglar i sjön eller i grannsjöarna, svara de i tur och ordning: det hela blir en grann vildmarksmusik.

2.

Fågelns dova pumpande strof kunde kanske omskrivas i bokstäver: (*klipp klipp*) *uuu ut-u-Bo, u-Boh, u-Boh*. Om natten spelar fågeln flitigast, ofta med blott kvartminutspaus mellan stroforna. På avstånd hörs bara det starka utblåsningsljudet.

3.

Under parningstiden utför hanen en flyglek, han sträcker under skakning de långa vingarna rätt upp och dalar samtidigt ned ett stycke, stiger med några raska vingslag upp igen. Särskilt under värmeböljor ljuder fågeln utdagna, vemodigt klingande, nästan kustpiparlika flöjtning *kly-ih-e*.

4.

Han är mer skriklysten än de flesta och låter höra en något utdragen och oharmonisk, vibrerande jamning *gehaaa* eller *kiää* - i regel måste man dock se fågeln, ty nötskrikan härmar detta låte perfekt!

5.

Strofen omfattar en accelererande virvel som från en torr studsande träpinne, klunk som från en uppykt buteljork och sisning, ett sugande eller gnidande ljud, den kan omskrivas med *pëlle pëlle pëllepellepelle klickopp siuisi-siussi-siussi-siussi*.

6.

De båda fåglarna stå uppsträckta med näbbarna i vädret och ropa ut det taktfast smattrande *krrüh-krä krrö-hå, krrüh-krä krrö-hå* ...Det låter som vore det blott en enda fågel som spelade, men i själva verket är det en duett.

7.

På fågelns häckmarker råder om våren ett glatt och ljudligt liv. Ständigt höres deras vanliga låte, det gnälliga *vëu-ve* och ofta ljuder det taktfasta spellätet *veuv vëu-vi vite ve-vu-vih*. Hanen flyger under spelet med motoraktigt dunkande vingslag av och an över ängen, vacklar än åt ena, än åt andra sidan och far plöstligt rätt upp och snett ned i luften, varvid han utstöter spellätet, det liksom inandande *veuv* vid uppkastet.

8.

På häckplatserna har han en rikhaltig repertoar. Hanen stiger ofta med hastiga vingslag snett upp i luften och svävar sedan sakta med högt upplyfta vingar mot vinden under angivande av ett dämpat *o-ätt, o-ätt, o-ätt*, som så dras allt tätare och till sist slå över till ljudlig drill med hastiga stöttoner först, sedan ett bubbel och sist några toner med avtagande ljudstyrka eller med betydlig förkortning: *o-ätt lyit lyit lytt-lytt-lyrrrrrrrrrrrrl taryll taryll taryll*.

9.

Förr i världen trodde det vidskepliga folket, att det var en trollhund, en "väterhund", men mera sansade personer

påstodo, att det var haren, "mäckerharen", när fågelns skällande hördes i den dystra skogens mörker. Mystiskt och ödesbetonat låter det verkligen, detta hastigt framstötta *vå-vå-vå-vå-vå*.

10.

Han anländer parvis om natten i mars - april vid en ganska bestämd tidpunkt, då öppet vatten med säkerhet är att påräkna. Redan första morgonen ljuder hans barska *kra-órr* eller *krå-árr-err*, som mycket stark och ofta liksom rullar över vattenvidderna. Omedelbar börjar också makarnas lek, som har många turer. De viktigaste äro: hanen ligger med något indgagen, framsträckt hals och utstöter strävt, nasalt *rå-rå rå-rå* ..., honan intar en hopkrupen, ugglelik försvarsställning. Kulmen i leken nås *makarna resa sig upp ur vattnet bröst mot bröst*.

11.

Han uppträder praktiskt taget *aldrig ensam utan i par eller familj* och de olika fåglarna hålla kontakt med varandra genom fina piplåten. Stämman påminner om kungsfågeln och trädkryparens, varför stroforna lätt undgå at uppmärksammas om vårmorgnarna, då regel också de nämnda *småfåglarna* bruka vara i farten i de dunkla granskogarna. Den vanligaste strofen börjar med ett par utdragna pip följda av en kort men hastig rad fina "nålstyng" i fallande skala: *tih tih ti-ti-ti-ti ti*.

12.

Hans profil är mycket karakteristisk: *huvudet är stort, nästan trekantigt* med hög panna och toppig hjässa, *näbben är kort* och hastigt tillspetsad. Fågeln presterar under flykten en sådant markant vingmusik som den gamle hanen: från de hastigt vibrerande vingarna ljuder ett klirrande eller visslande, mycket melodiskt *tjy-hy-hy-hy-hy-hy...*, som förräder fågeln också när han sträcker över land och städer högt uppe i luften under mörka höst- och vinternätter.

13.

Under den *långvägiga, rätt snabba finkflykten* utstöter han ett knäppande, rödhakeligt *zick*. Hans specialitet är att plocka ut kärnan ur körsbär och knäcka den efter en stunds klämmande med den väldiga näbben. Sedan han ätit slickar han av bärnsaften från näbben originellt nog med tungan, varjämte han torkar avden mot en trädgren som flertalet fåglar. Kluvna, tomma kärnor under träden röja honom.

14.

Fågelns sång utmärker sig genom sin styrka, käckhet och sina rena flöjttoner, den består genomgående av *korta, taktfasta motiv som repeteras* flera gånger och följas av en paus på ett par sekunder. Variationerna äro oändliga och styva *fåglar* kunna ha dussintals motiv, vilka med en smula fantasi lätt låta sig omtolkas till mänskligt språk.

15.

Han flyger i *snabb, surrande flykt tätt efter vattnet* och utstöter ett svagt, raspigt, något gulsparvlikt *sripp*, slår till vid strandskvalet. Han niger och bockar, svänger med huvudet i olika riktningar och visar en figur som vissa likheter med gärdsmygens. Vill det till sig, ställer han upp sig på en sten i forsen, burrar upp fjädrarna till skydd mot den skarpa kolden och börjar sjunga i det bleka solskenet.

Fåglar i Köpingstrakten 1997

Lillebror Hammarström & Leo Mäkinen

14

Handledning för rapportering

A = alla observationer. V = vinter (december-februari) 00 = minsta antal rastare.

H = konstaterad häckning. h = observation under häckningstid och i lämplig häckningsbiotop, ange gärna häckningsindicium (sjungande, varnande, mat i näbb, bofynd mm).

Rapporter skrivligen gärna halvårsvis..Första rapporteringsperiod: januari - september och resten senast 15 jan -99.

Observera dom nya fåglarna på listan. Gluttsnäppa, Grönbena, Spillkråka, Rödstart, Stjärtmes, Talltita och Tofsmes.

Komplett rapporteringsguide finns i Fåglar i Västmanland för rapportering i Västmanland.

OBS ! Skicka VOF rapporter direkt till: Tomas Petterson Härnevigatan 3 A 72341 Västerås

Storlom	h, V	Lärkfalk	A	Turturduva	A	Gransångare	A
Smålom	A	Pilgrimsfalk	A	Berguv	A	M flugsnappare	A
Skäggdopping	H	Järpe	A	Fjälluggla	A	Skäggmes	A
Smådopping	A	Orre	marksp.	Hökuggla	A	Stjärtmes	A
Gråhakedopp.	A	Tjäder	spel, H	Sparvuggla	A	Talltita	A
Svarthakedopp.	A	Rappöna	A	Kattuggla	A	Tofsmes	A
Storskarv	A	Vaktel	A	Slaguggla	A	Pungmes	A
Rördrom	A	Vattenrall	A	Lappuggla	A	Sommargylling	A
Knölsvan	H, V, 50	Småfl.sumphöna	A	Hornuggla	A	Törnskata	H
M sångsvan	A	Kornknarr	A	Jorduggla	A	Varfågel	A
Sångsvan	H, V, 100	Sothöna	V, 50	Pärluggla	A	Nötkråka	A
Sädgås	50	Rörhöna	A	Nattskärre	A	Råka	A
Spetsbergsgås	A	Trana	H, 50	Kungsfiskare	A	Stare	V
Bläsgås	A	Strandskata	A	Härfågel	A	Bofink	V
Grågås	h, V, 50	M strandpipare	A	Göktyta	A	Bergfink	V
Snögås	A	S strandpipare	A	Gråspett	A	Steglits	H
Kanadagås	V, 300	Fjällpipare	A	Gröngöling	H	Hämpling	V
Vitkindad gås	A	Ljungpipare	A	Spillkråka	A	Vinterhämpling	A
Prutgås	A	Kustpipare	A	Gråspett	A	Gråsiska	h, 100
Bläsand	h, V, 20	Tofsvipa	V, 100	Vitryggig hack.	A	Snösiska	A
Snatterand	A	Småsnäppa	A	M hackspett	A	Bändelkorsnäbb	A
Gräsand	300	Mosnäppa	A	Tretåig hack	A	Mindre korsnäbb	25
Stjärtand	A	Spovsnäppa	A	Trädlärka	A	Större korsnäbb	A
Årta	A	Kärnsnäppa	A	Sånglärka	V	Tallbit	A
Skedand	A	Myrsnäppa	A	Berglärka	A	Rosenfink	A
Brunand	A	Brushane	h, 10	Backsvala	H	Tallbit	A
Vigg	V, 25	Dvärgbeckasin	A	Ladusvala	V	Stenkäck	A
Bergand	A	Dubbelbeckasin	A	Ängspiplärka	V	Snösparv	A
Ejder	A	Morkulla	V	Gulärka	H	Ortolansparv	A
Alfågel	A	Rödspov	A	Citronärka	A	Sävparv	V
Sjööorre	A	Myrspov	A	Forsärka	A	Lappsparv	A
Svärta	A	Småspov	A	Sidensvans	h, 50		
Knipa	50	Storspov	h	Strömstare	A		
Salskrake	A	Svartsnäppa	A	Gärdsmyg	V		
Småskrake	A	Rödbena	A	Järnsparv	V		
Storskrake	h, 200	Gluttsnäppa	h	Rödthake	V		
Bivrråk	h	Grönbena	h	Blåhake	A		
Brun glada	A	Roskarl	A	Svart rödstjärt	A		
Glada	A	Smaln.simsnäppa	A	Rödstart	A		
Havsörn	A	Labb	A	Ringtrast	A		
Brun kärnhök	H	Dvärgmås	A	Björktrast	200		
Blå kärnhök	A	Skrattmås	H, V	Taltrast	V		
Ängshök	A	Fiskmås koloni	5 par, V	Rödvingetrast	V		
Duvhök	h	Silltrut	A	Dubbeltrast	V		
Sparvhök	h	Havstrut	H, V	Flodsångare	A		
Ormvrråk	V, H	Skräntärna	A	Vassångare	A		
Fjällvrråk	A	Fisktärna	H	Busksångare	A		
Kungsörn	A	Svarttärna	A	Kärnsångare	A		
Fiskgjuse	H	Skogsduva	h, V	Trastsångare	A		
Tomfalk	A	Ringduva	V	Härmsångare	A		
Stenfalk	A	Turkduva	A	Svarthätta	V		

Rapportmottagare:

L-B Hammarström
Hemgårdsvägen 10
73030 Kolsva
tel 0221 51324

Leo Mäkinen
Pungbovägen 11
73141 Köping
tel 0221 24615